

၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ ရွှေးဟောင်းဝထ္ဌပစ္စည်းများ အက်ဥပဒေ

(၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ အက်ဥပဒေ အမှတ် ၁၅)

(၁၉၅၃ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၈ရက်)

အောက်ပါအတိုင်း အက်ဥပဒေအဖြစ် ပြဋ္ဌာန်းလိုက်သည်။

၁။ အမည်နှင့်စတင်အာဏာတည်သည့်နေ့ရက်။

(၁) ဤအက်ဥပဒေကို ၁၉၅၃ခုနှစ်၊ ရွှေးဟောင်းဝထ္ဌပစ္စည်းများ အက်ဥပဒေဟုခေါ်၍ မည်။

(၂) ဤအက်ဥပဒေသည် နိုင်ငံတော်သမ္မတက အမိန့်ကြော်ငြာစာဖြင့်သတ်မှတ်သည့်နေ့ရက်တွင် စတင်အာဏာတည်ရမည်။

၂။ အဓိပ္ပာယ်ဖော်ပြချက်။

ဤအက်ဥပဒေတွင် အကြောင်းအရာနှင့်ဖြစ်စေ ရွှေ့နောက်စကားတို့၏အဓိပ္ပာယ်နှင့်ဖြစ်စေမ ဆန့်ကျင်လျှင် -

(၁) “ရွှေးဟောင်းဝထ္ဌပစ္စည်း”ဆိုသည်များ ရွှေးဖြစ်အကြောင်း သူတေသနကိစ္စ္စားသက် ဝင်သော ဝထ္ဌပစ္စည်းကိုဆိုလိုသည့်ပြင် ထိစကားရပ်တွင်ထိဝထ္ဌပစ္စည်းတည်ရှိသော သို့တည်းမဟုတ်တည်ရှိသည်ဟု ယုံကြည်ရသော မြေလည်းပါဝင်သည်။

(၂) “ရွှေးဖြစ်အကြောင်းသူတေသနကိစ္စ္စားသက်ဝင်သော ဝထ္ဌပစ္စည်း”ဆိုသည့်စကား ရပ်တွင် အောက်ပါဝထ္ဌပစ္စည်းများပါဝင်သည်။

(က) ကျောက်ဖြစ်နေသော လူအရိုးများ သို့မဟုတ် တိရစ္ဆာန်အရိုးများ၊

(ခ) ရွှေးဟောင်းရှု၊ လူနေရာငွာနာအလုပ်လုပ်ရာငွာနာအညစ်အကြေးပုံ သို့တည်းမဟုတ် ဘာသာတရားနှင့် သက်ဆိုင်သော ဗာန်၏တည်ရာအမှတ် အသားသို့တည်းမဟုတ် အပျက်အစီးများ၊

(ဂ) လိုက်ရှု၊ သို့တည်းမဟုတ် သဘာဝအလျောက်ဖြစ်သော အခြားခို့အောင်းရာ နေရာ။

(ဃ) ရွှေးဟောင်းဖြစ်သည့်၊ ဆောက်လုပ်ထားသော အဆောက်အအီ၊ ထူးထောင်ထား သော အဆောက်အအီဖို့လုပ်ထားသော လမ်း၊ တံတားအထိုး၊ အမှတ်အဖြစ် ပြုလုပ်ထားသော ကျောက်ပုံ၊ စေတီ၊ ပုံထိုး၊ သချိုင်းတွင်းသချိုင်းတောင်ပို့၊ ပြောပြုသခြားတွင်းသောနေရာ၊ တူးဖော်ထားသောနေရာ၊ ရေတွင်း၊ ရေကန်၊ တူး ထားသော ရေအိုင်၊ ကျောက်တိုင်၊ ကျောက်စုံ၊ မြေကတုတ်၊ တံခါးများ၊ ကျံး၊ သို့တည်းမဟုတ် ခံတပ်နှင့် ငှုံးတို့၏ အကြောင်းအကျိုးများ။

- (c) ရွှေးခေတ်လူများ၊ သို့တည်းမဟုတ် တိရစ္ဆာန်များအသုံးပြုသည်ဟု ယုံကြည်ရ သောအရာဝဏ္ဏ။ သို့တည်းမဟုတ်ကိရိယာ။
- (d) လူမျိုးတွဲပြားပုံအကြောင်း သုတေသနကိစ္စား သက်ဝင်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် ရာဇာဝင် တွေ့င်သက်ဝင်သော၊ ထူထားသည့်ပစ္စည်း၊ ရေးဆွဲထားသည့်ပုံ၊ ပန်းချီဆေးရပ်၊ သို့တည်းမဟုတ်ကမ္မည်း။
- (e) ရွှေးခေတ်နေထိုင်ပုံကို သရုပ်ဖော်ထားသည့် သွန်းထူထားသောရှုပ်ပုံ၊ ပန်းပုံ၊ ထူထားသောရှုပ်ပုံ၊ ဒရီး၊ လက်ဖွဲ့၊ ကမ္မည်းစာ၊ ပုရပိုက်ပေးစာ၊ ပုရနိုင်စာပေ၊ သို့တည်းမဟုတ်သူ့၊ ကျောက်၊ ချွဲ့၊ သစ်သား၊ အထည်စ၊ သားရေးဘောင်းရက်ထည်၊ သို့တည်းမဟုတ်အခြားပစ္စည်းဖြင့်ပြုလုပ်၍ထိုသို့သရုပ်ဖော်ထားသည့် အရာဝဏ္ဏပစ္စည်း။
- (f) ဤအက်ဥပဒေလို့ငှာနိုင်ငံတော်သမ္မတကအမိန့်ကြောစာဖြင့် ရွှေးဟောင်းဝဏ္ဏပစ္စည်းဖြစ်သည်ဟုကြည်းသားသော အခြားအရာဝဏ္ဏပစ္စည်း။
- (g) ‘ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်လျှော်ရေး၊ အစိုးရက ကာကွယ်စောက်ရွှောက်သော အဆောက်အအီ’ ဆိုသည်မှာ၊ ပုံစံမ ၁၁ အရ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်လျှော်ရေးအစိုးရက ကာကွယ်စောင့်ရွှောက်သော အဆောက်အအီအဖြစ်ကြည်းသားသော အဆောက်အအီကိုဆိုလိုသည်။
- (h) “ထိန်းသိမ်းသည်”ဆိုသည့်စကားရပ်နှင့်“ထိန်းသိမ်းခြင်း”ဆိုသည့်စကားရပ်တွင်၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်လျှော်ရေးအစိုးရကကာကွယ်စောင့်ရွှောက်သောအဆောက်အအီကိုဝင်းကာရံခြင်း၊ ဖွံ့ဗြို့အပ်ကာကွယ်ခြင်း၊ ပြို့ပြင်ခြင်း၊ ပြို့ပြင်လည်ပြုပြင်ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ်ဆေးကြောသုတ်သင်မွှမ်းပံ့ခြင်း၊ ထို့ပြင်လယားဝင်အဆောက်အအီကိုပြုပြင်ထားရှိရန်နှင့် ထို့အဆောက်အအီသို့ အလွယ်တကူဝင်ရောက်နိုင်ရန် လိုအပ်သည့်အတိုင်းပြုလုပ်ခြင်းတို့လည်းပါဝင်သည်။
- (i) “ပိုင်ရှင်” ဆိုသည့်စကားရပ်တွင်မိမိနှင့်အခြားတွဲဘက်ပိုင်ရှင်များအတွက် စီမံအုပ်ချုပ်မှုအာကာအပ်နှင့်ခြင်းခံရသော တွဲဘက် ပိုင်ရှင်နှင့် ရွှေးဟောင်းဝဏ္ဏပစ္စည်းစီမံအုပ်ချုပ်မှုအာကာများကို သုံးစွဲနေ သော စီမံအုပ်ချုပ်သူ သို့တည်းမဟုတ်ယုံကြည်အပ်နှင့်ရသူ၊ ထို့ပြင် အဆိုပါ ပိုင်ရှင်၏ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ဆက်ဆံသူနှင့် အဆိုပါ စီမံအုပ်ချုပ်သူ၏ သို့တည်းမဟုတ် ယုံကြည်အပ်နှင့်ရသူ၏ ရာထူးဆက်ခံသူလည်းပါဝင်သည်။
- (j) “ပြုဌာန်းသည်” ဆိုသည်မှာ၊ ဤအက်ဥပဒေအရ ပြုသည့် နည်းဥပဒေများဖြင့်ပြုဌာန်းခြင်းသည်ကို ဆိုလိုသည်။
- (k) “နိုင်ငံတော်သမ္မတ” ဆိုသည်မှာ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်သမ္မတကိုဆိုလိုသည်။

- (က) “ညွှန်ကြားရေးဝန်” ဆိုသည်မှာ၊ မြန်မာနိုင်ငံရွှေးဖြစ်အကြောင်း သူတေသနနှင့်၊ ညွှန်ကြားရေးဝန်ကိုဆိုသည်။

ရွှေးဟောင်းဝထ္ဌပစ္စည်းများ

၃။ ၁။ ရွှေးဟောင်း ဝထ္ဌပစ္စည်းများ နေရာရွှေးပြောင်းခြင်းကို၊ နိုင်ငံတော်သမွာတကြီးကြပ်အုပ်ချုပ်နှင့် သည်အာဏာ

- (၁) နိုင်ငံတော်သမွာတသည်၊ မည်သည့်ရွှေးဟောင်းဝထ္ဌပစ္စည်းကိုမဆို၊ ပိမိ၏အခွင့်အမိန့် ပရဘဲ၊ ငါး၏တည်နေရာမှုရွှေးပြောင်းရန် မသင့်ဟုယူဆလျှင်၊ အဆိုပါ ရွှေးဟောင်း ဝထ္ဌပစ္စည်းကို၊ သို့တည်းမဟုတ် အဆိုပါရွှေးဟောင်းဝထ္ဌပစ္စည်းအမျိုးအစားတစ်ခု ခုကို၊ ပြောန်းထားသော အာဏာပိုင်၏ခွင့်ပြုချက် မရဘဲမရွှေးပြောင်းရဟုအမိန့်၊ ကြိုးပြောစာဖြင့်ဆင့်ဆိုနိုင်သည်။ အဆိုပါအာဏာပိုင်ကခွင့်မပေးလျှင်၊ လျှောက်ထားသူသည်၊ နိုင်ငံတော်သမွာတထံအယူခံဝင်နိုင်သည်။
- (၂) ပုံစံမခွဲ(၁)တွင်ဖော်ပြထားသည့် ခွင့်ပြုချက်ရရန် လျှောက်ထားသူတစ်ဦးဦးသည်၊ ပိမိ ရွှေးပြောင်းလိုသောရွှေးဟောင်းဝထ္ဌပစ္စည်းတစ်ခုကို၊ သို့တည်းမဟုတ်အများကိုသီးခြားဖော်ပြုရမည့်ပြင်၊ အဆိုပါဝထ္ဌပစ္စည်းများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အဆိုပါအာဏာပိုင်ကတောင်းဆိုသော အကြောင်းအရာများကိုလည်းပေးပို့ရမည်။
- (၃) ပည်သူမဆို၊ ပုံစံမခွဲ (၁)အရ ထုတ်ပြန်ထားသောအမိန့်၊ ကြိုးပြောစာပါ ဆင့်ဆိုချက် ကိုဆန့်ကျင်လျက်၊ ရွှေးဟောင်းဝထ္ဌပစ္စည်းတစ်ခုခု ကို ရွှေးပြောင်းလျှင်၊ သုံးလထက် ပပိုသောထောင်ဒဏ် ဖြစ်စေ၊ ကျပ်တစ်ထောင်ထိငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံး ဖြစ်စေစီရင်ခြင်းခံရမည်။
- (၄) ပစ္စည်းတစ်ခုခု၏ပိုင်ရှင်သည်၊ ပုံစံမခွဲ(၁)အရထုတ်ပြန်သော အမိန့်၊ ကြိုးပြောစာတွင် အဆိုပါပစ္စည်းကိုထည့်သွင်းဖော်ပြထားသောကြောင့် ဆုံးရှုံးခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ်နစ် နာခြင်းခံရ ကြောင်းကို နိုင်ငံတော်သမွာတ ကျေနှင်အောင် သက်သေတင်ရှားပြနိုင်လျှင် နိုင်ငံတော်သမွာတသည်၊ အောက်ပါအတိုင်းဆောင်ရွက်ရမည်။
- (၅) အဆိုပါပစ္စည်းကို အဆိုပါအမိန့်၊ ကြိုးပြောစာတွင် ထည့်သွင်းဖော်ပြခြင်းမှကင်းလွတ်ခွင့် ပေးရမည်၊ သို့တည်းမဟုတ်
- (၆) အဆိုပါပစ္စည်းကို ကာလတန်ဘိုးပေးရှု ဝယ်ယူရမည်၊ သို့တည်းမဟုတ်
- (၇) အဆိုပါပစ္စည်းကို အောက်ပါအတိုင်းဆောင်ရွက်လျှင် အောက်ပါအတိုင်းဆောင်ရွက်ရမည်။

၄။ ရွှေးဟောင်းဝထ္ဌပစ္စည်းများကို စောင့်ရွှေ့က်ထိန်းသိမ်းခြင်း။

ညွှန်ကြားရေးဝန်သည်၊ ရွှေးဟောင်းဝထ္ဌပစ္စည်းတစ်ခုခုကိုစောင့်ရွှေ့က်ထိန်းသိမ်းရန်၊ သို့တည်း မဟုတ်ပယ်က်စီးအောင်စီးပံ့ထားရှိရန် လိုအပ်သည်ဟူ၍လည်းကောင်းပြည်သူ အကျိုးငှာ စောင့်ရွှေ့က်ထိန်းသိမ်းသင့်သည်၊ သို့တည်းမဟုတ်ပယ်က်စီးအောင်စီးပံ့ထားရှိသင့်သည်ဟူ၍လည်းကောင်းယူဆလျှင် အောက်ပါအတိုင်းဆောင်ရွက်နိုင်သည်။

- (က) နိုင်ငံတော်သမွာတ၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့်၊ ရွှေးဟောင်းဝထ္ဌပစ္စည်းတစ်ခုခုကို ကြည့်ရှုစစ်ဆေးရန်နှင့် ပယ်က်စီးအောင် စီးပံ့ထားရှိရန်အတွက်အရေးယူဆောင်ရွက်နိုင်သည်။ ထိုသို့အရေးယူ ဆောင်ရွက်ခြင်းတွင် ရွှေးဟောင်းဝထ္ဌပစ္စည်းတစ်ခုခုကို ပြင်ရန်နှင့် လုံခြုံစွာထိန်းသိမ်းထားရန်အတွက် ပိုင်ရှင်၏သဘောတူညီချက်ဖြင့် ရွှေးပြောင်းခြင်းလည်းပါဝင်သည်။
- (ခ) မည်သည့်ရွှေးဟောင်းဝထ္ဌပစ္စည်းမဆိုပိုင်ရှင်မရှိလျှင် ထိုဝထ္ဌပစ္စည်းကိုထိန်းသိမ်းသူ အဖြစ်တာဝန်ယူ၍ ပြုပြင်ထားရှိနိုင်သည်။

၅။ ရွှေးဟောင်းဝထ္ဌပစ္စည်းများကိုလက်ခံခြင်း။

နိုင်ငံတော်သမွာတသည် -

- (က) မည်သည့်ရွှေးဟောင်းပစ္စည်းကိုမဆိုလက်ဆောင်အဖြစ်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ အငါးပစ္စည်းအဖြစ်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊သောတမ်းစာအရ လွှဲအပ်သည့်ပစ္စည်း အဖြစ်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊အမွှေပစ္စည်းအဖြစ်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊လက်ခံသင့်သည်ဟု ယူဆလျှင်လက်ခံနိုင်သည်။
- (ခ) ပိမိလက်ရှိထားသောသို့တည်းမဟုတ်ကြီးကြပ်အုပ်ချုပ်သောရွှေးဟောင်းဝထ္ဌပစ္စည်းတစ်ခုခုပြုပြင်ထားရှိရန်စုစုပေါင်းစပ်လိုအပ်သူ့အတိုင်း ငွေကိုဖြစ်စေခေတ္နာအလျောက်ထောက်ပံ့လှု။ဒါန်းခြင်းကိုလက်ခံ၍၊ထိုသို့လက်ခံရရှိသော ငွေကို စီမံခန့်ခွဲသုံးစွဲနိုင်သည်။

၆။ ရွှေးဟောင်းဝထ္ဌပစ္စည်းများကိုအတင်းအကြပ်ဝယ်ယူခြင်း။

- (က) နိုင်ငံတော်သမွာတသည်၊ရွှေးဟောင်းဝထ္ဌပစ္စည်းတစ်ခုခုမှာပယ်က်စီးမည့်သို့ တည်းမဟုတ်အရွှေးအပြောင်းခံရမည့်သို့တည်းမဟုတ်အထိအခိုက်ခံရမည့်သို့တည်းမဟုတ်ဆွေးမြှေ့သွားမည့်အန္တရာယ်ရှိသည်ဟုမိမိထင်မြင်လျှင်၊အဆိုပါရွှေးဟောင်းဝထ္ဌပစ္စည်းကိုကာလတန်တိုးဖြင့်အတင်းအကြပ်ဝယ်ယူရမည်ဟု အမိန့်ချမှတ်နိုင်သည်။ထိုသို့အမိန့်ချမှတ်သည်အခါအညွှန်ကြားရေးဝန်သည် ဝယ်ယူရမည့် ရွှေးဟောင်းဝထ္ဌပစ္စည်း၏ ပိုင်ရှင်ထံသို့နှို့တစ်စာပေးပို့ရမည်။
- (ဂ) ဤပုံစံပြင့် အပ်နှင့်ထားသည့် အတင်းအကြပ်ဝယ်ယူနိုင်ခွင့် အာကာသည်၊ အောက်ပါ ဝထ္ဌပစ္စည်းများနှင့် မသက်ဆိုင်စေရ။

- (က) ဘာသာရေး ဝတ်ပြုကိုးကွယ်မှုအတွက် တကယ်အသုံးပြုနေသော ရွှေးဟောင်း ဝါယာပစ္စည်း။
- (ခ) ဂိုင်ရွင်က၊ မိမိနှင့်ပတ်သက်၍သော်လည်းကောင်း၊ မိမိ၏မိဘဘိုးဘွားစဉ်ဆက်နှင့် ပတ်သက်၍သော်လည်းကောင်း၊ မိမိ၏ အိမ်ထောင်သားစုံတွင် ပါဝင်သူတစ်ဦးဦး နှင့်ပတ်သက်၍ သော်လည်းကောင်းကိုယ်ရေးကိုဖွံ့ဖြိုးစွာ သင့်လျှော့သောအကြောင်းပြချက်တစ်ခုခုဖြင့် သိမ်းပို့က်ထားလို့သောအရာဝါယာပစ္စည်း။
- ၃။ ရွှေးဟောင်းဝါယာပစ္စည်းများ ပြည်ပသို့ ထုတ်ဆောင်မှုကို တားမြစ်ခြင်း။
- (၁) နိုင်ငံတော်သမ္မတက ထုတ်ပေးရမည့် အခွင့်လက်မှတ်မရှိဘဲ၊ မည်သူမျှ ရွှေးဟောင်းဝါယာပစ္စည်းကို ပြည်ပသို့ ထုတ်ဆောင်ခြင်းမပြုရ။
- (၂) ဤပုဒ်မအရအခွင့်လက်မှတ်အတွက် ပြုဌာန်းထားသည့် နည်းလမ်းအတိုင်း လျှောက်လွှာတင် သွင်းရမည်။
- (၃) ရွှေးဟောင်းဝါယာပစ္စည်း တစ်ခုခုနှင့်စပ်လျဉ်း၍၊ ဤပုဒ်မအရအခွင့်လက်မှတ် ထုတ်မပေးမီ၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတသည်၊ ထိုရွှေးဟောင်းဝါယာပစ္စည်းကို ကြည့်ရှုစစ်ဆေးနိုင်သည့်ပြင်၊ တံဆိပ်လည်း ခတ်နှိပ်စေနိုင်သည်။
- (၄) အရာဝါယာပစ္စည်းတစ်ခုခုသည်၊ ရွှေးဟောင်းဝါယာပစ္စည်းဟုတ်မဟုတ်ပြသနာ ပေါ်ပေါက်လျှင်၊ အဆိပါပြသနာကို၊ ညွှန်ကြားရေးဝန် အားလွှာအပ်ရမည်။ ထိုပြသနာနှင့်စပ်လျဉ်း၍၊ ညွှန်ကြားရေးဝန်၏ ဆုံးဖြတ်ချက်သည်၊ အပြီးအပြတ် အတည်ဖြစ်ရမည်။
- (၅) မည်သူမဆို၊ ပုဒ်မခွဲ(၁) ကို ဆန့်ကျင်လျက်၊ ရွှေးဟောင်းဝါယာပစ္စည်းကို၊ ပြည်ပသို့ ထုတ်ဆောင်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထုတ်ဆောင်ရန်အားပေးကူညီလျှင်၊ အခြားတည်ဆဲတရားဥပဒေကို၊ မထိခိုက်စေဘဲ၊ ခြောက်လထက်မနည်း၊ သုံးနှစ်ထက်မပို့သောအလုပ်ကြမ်း နှင့်ထောင်ခဏ်စီရင်ခြင်းခံရမည်ပြင်၊ ကျပ်ငါးရာထက်မနည်း၊ ကျပ်ငါးထောင်ထက်မပို့သော ငွေဒဏ်လည်း စီရင်ခြင်းခံရမည်။
- (၆) ရွှေးဟောင်းဝါယာပစ္စည်း တစ်ခုခုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ပုဒ်မခွဲ(၅)အရ ပြစ်မှုကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုရွှေးဟောင်းဝါယာပစ္စည်းကိုဘဏ္ဍာတော်အဖြစ်သိမ်းယူရမည်။
- (၇) နိုင်ငံတော်သမ္မတက ဤကိစ္စအလို့ငှာနည်းလမ်းတကျအာဏာအပ်နှင့်းထား သော အကောက် တော်အရာရှိ၊ သို့တည်းမဟုတ် ရဲအုပ်အောက်ရာထူးအဆင့် အတန်းမနိမ့်သည့် ရဲအရာရှိတစ်ဦးဦးသည် မည်သည့် ကုန်းယာဉ်၊ ရေယာဉ်၊ သို့တည်းမဟုတ် လေယာဉ်ကိုမဆို ရှာဖွေနှင့်သည့်ပြင်၊ ဝန်စည်စလယ်၊ သို့တည်းမဟုတ်ကုန်ပစ္စည်းအတိုးတစ်ခုခုအတွင်း၌ ပုဒ်မခွဲ(၅)အရာကျူးလွန် သောပြစ်မှုနှင့် သက်ဆိုင် သည့် ကုန်ပစ္စည်းပါရှိသည်ဟု ယူဆရန်လုံးလောက် သောအကြောင်းရှိလျှင်၊ ထိုဝန်စည်စလယ်၊ သို့တည်းမဟုတ်ကုန်ပစ္စည်းအတိုးကိုလည်း ဖွင့်လှစ်နိုင်သည်။

- (၈) ပုံးစွဲ(၇)အရ ရွှေဖွေနိုင်သည့် အာကာကို၊ သူတစ်ပါးစိတ် ပြိုင်အောင် သုံးစွဲကြောင်း၊ သို့ တည်းမဟုတ် မလျော်မကန်သုံးစွဲကြောင်း တိုင်တန်းသူ သည်၊ ဖိမိ၏တိုင်တန်းချက်ကို၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတထဲ သို့ တင်သွင်းနိုင် သည်။ နိုင်ငံတော်သမ္မတသည်၊ တရားမျှတသည် ထင်မြင်သည့်အမိန့်ကိုချုပ်ရမည့်ပြင်၊ လျော်ကြေးပေးလိုကလည်း တရားမျှတသည်ထင် မြင်သည့်လျော်ကြေးကိုပေးနိုင်သည်။

တူးဖော်မှု

၈။ တူးဖော်မှု ချုပ်ချယ်ချက်များ။

- (၉) ညွှန်ကြားရေးဝန်၊ သို့ တည်းမဟုတ်ရင်းကစာဖြင့် အာကာလွှဲအပ်ထားသူမှုတစ်ပါး၊ အခြားမည်သူမျှ နိုင်ငံတော်သမ္မတက ထုတ်ပေးရမည့်အခွင့်လက်မှတ် မရှိဘဲ၊ ရွှေဟောင်းဝတ္ထုပစ္စည်းကစ်ခုခုကို၊ တူးဖော်မှုဖြင့်သော်လည်ကောင်း၊ အလားတူလုပ်ကိုမှုများဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ မရှာဖွေရ။
- (၁၀) နိုင်ငံတော်သမ္မတ၏ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် ညွှန်ကြားရေးဝန်သည်၊ သို့ တည်းမဟုတ် ရင်းကစာဖြင့် အာကာလွှဲအပ်ထားသူ တစ်ဦးဦးသည် -
- (၁၁) မည်သည့်အရပ်ဒေသီးမဆို၊ ရွှေးဟောင်းဝတ္ထုပစ္စည်းများရွှေဖွေရန် အလိုင်း၊ တူးဖော်မှုကို ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။
- (၁၂) ရွှေးဖြစ်အကြောင်း သုတေသနကိစ္စ၊ သို့ တည်းမဟုတ် အခြားကိစ္စနှင့်သက်ဆိုင် သောလုပ်ကိုင်မှုများပြုလုပ်လျက်ရှိသည့် မည်သည့် မြေသို့မဆိုဝင်ရောက်၍ ကြည့်ရှုစစ်ဆေးနိုင်သည်။
- (၁၃) ပုံးစွဲ(၂) ဖြင့် အပ်နှင်းထားသော အာကာကို သုံးစွဲရာ၌၊ မြေတွင်ဝင်ရောက်နေ ခြင်းဖြင့်၊ သို့ တည်းမဟုတ် မြေမျက်နှာပြင် အနေအထား ပျက်စေခြင်း ဖြင့်၊ တစ်ဦးတစ်ယောက်သောသူ၏ အခွင့်အရေးများကိုကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသို့ကျူးလွန်သည့် အတွက်အဆိုပါကျူးလွန်ခြင်းခံရသူအားနိုင်ငံတော်သမ္မတက လျော်ကြေးပေးရ မည်။
- (၁၄) ဤပုံးစွဲမအရ အခွင့်လက်မှတ်ထုတ်မပေးမီ၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတသည်၊ လျော်ထားသူ၌ လိုအပ်သော အခွင့်လက်မှတ်နှင့် သက်ဆိုင်သည့် လုပ်ကိုင်မှုများကိုသင်ကြားတတ်မြောက်၍ လက်တွေ့၊ ဆောင်ရွက်ဖူးသော အရည်အချင်းရှိသည်ဟု ယုံကြည်ကျေနှပ်ရမည်။ ထို့ပြင် နိုင်ငံတော်သမ္မတသည် လျော်ထား သူ၌၊ ရွှေးဖြစ်အကြောင်း သုတေသနကိစ္စနှင့်သော်လည်းကောင်း၊ လောကဓိတ် ပညာနှင့် သော်လည်းကောင်း သက်ဆိုင်သည့်နာမည်ရအသင်း၊ သို့ တည်းမဟုတ် အွေးအစည်းတစ်ခုခု၏ ငွေကြေး အကူအညီဖြစ်စေ၊ အခြားအကူအညီ အထောက်အပံ့ဖြစ်စေရှိ

ကြောင်း မိမိကျေနပ်အောင်ပြုလုပ်ရန်၊ လျှောက်ထားသူအား၊ မိမိ၏သဘောအတိုင်း ဆင့်ဆိုနိုင်သည်။

- (၅) နိုင်ငံတော်သမ္မတသည်၊ အောက်ပါကိစ္စများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ နည်းပေဒေများပြုနိုင်သည်။
- (က) အဆိုပါအခွင့်လက်မှတ်ကိုထုတ်ပေးရန် စည်းကမ်းချက်များ၊ အခွင့်လက်မှတ် ထုတ်ပေးခြင်းခံရသူထံမှ အာမခံ ယူခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ စည်းမျဉ်းသတ်မှတ်ရန်ကိစ္စ။
- (ခ) အခွင့်လက်မှတ်ရသူတူးဖော်တွေ၏ရှိသော ရွှေးဟောင်းဝတ္ထုပစ္စည်းများ စီမံထုခွဲရ မည့်နည်းလမ်းကို ပြဋ္ဌာန်းရန်ကိစ္စ။ထိုပြင်
- (ဂ) ထောက်ချောင်းဖြင့် ဤပုံမှန်မပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို ဆောင်ရွက်ရန်ကိစ္စ။
- (၆) ဤပုံမှန်မအရ ထုတ်ပေးသော အခွင့်လက်မှတ်ကို၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတက၊ အကြောင်းဖော်ပြခြင်းမပြုဘဲမည်အခါမဆိုရှုပ်သိမ်း နိုင်သည်။အဆိုပါအခွင့် လက်မှတ်ရရုံမှုဖြင့် သဘောတူညီ ချက်ပေးပိုင်ခွင့်ရှိသူ၏သဘောတူညီချက်မရဘဲ၊ မည်သည့်မြေသိမှုများကို မြေသိမှုဝင်ရောက်ခွင့်မရနိုင်။
- (၇) ဤပုံမှန်မအရ အခွင့်လက်မှတ်ထုတ်ပေးထားစေကာမူ၊ အခွင့် လက်မှတ်ထုတ်ပေးခြင်းခံရသူမှာ အခွင့်လက်မှတ်နှင့်သက်ဆိုင်သော တူးဖော်မှုကို ဖြစ်စေ၊ အခြားလူပိုင်မှုများကို ဖြစ်စေ၊ ပြုလုပ်နေသူအား လုံးသည်၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတက စာဖြင့်နည်းလမ်းတကျ၊ အာဏာလွှာအပ်ထားသူ တစ်ဦးဦးက၊ အဆိုပါ လုပ်ကိုင်မှုများကို ရပ်ဆိုင်းထားရန်ဆင့်ဆိုလျှင်၊ အဆိုပါ လုပ်ကိုင်မှုများကို၊ ပြန်လည် ပြုလုပ်နိုင်သည့်ဟု နိုင်ငံတော်သမ္မတကကြညာခြင်းမပြုသေးသမျှ၊ အဆိုပါ လုပ်ကိုင်မှုများကိုရပ်ဆိုင်းထားရမည်။
- (၈) မည်သူမဆို၊ ပုံမှန်မခွဲ(၁)၊ သို့၊ တည်းမဟုတ် ပုံမှန်မခွဲ(၂)ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို ဆန့်ကျင်လျှင် သို့၊ တည်းမဟုတ် ဤပုံမှန်မအရ ထုတ်ပေးသော အခွင့်လက်မှတ်တွင် ဖော်ပြထားသည့် စည်းကမ်း ချက်တစ်ခု ခုကို လိုက်နာဆောင်ရွက်ရန်ပျက်ကွက်လျှင်၊ ခြောက်လထက်မပို့သော ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ကျပ်ငါးထောင်ထိငွေဒဏ် ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ စီရင်ခြင်းခံရမည်။

ခြင်းချက်။ ။သို့ရာတွင် ညွှန်ကြားရေးဝန်၏အခွင့်အမိန့်မရဘဲ၊ ဤပုံမှန်မခွဲအရ တရားစွဲဆိုခြင်း မပြုရ။

၉။ မြေသိမ်းနိုင်သည့်အကား

နိုင်ငံတော်သမ္မတသည်၊ မည်သည့်မြေဖွံ့ဖြိုးမဆို၊ နိုင်ငံတော်အကျိုးသက်ဝင်သော ရွှေးဟောင်း ဝထ္ထပစ္စည်းရှုံးသည်ဟုယူဆလျှင် ထိမြေကို သို့တည်းမဟုတ် ထိမြေ၏တစ်စီတစ်စီသကို မြေသိမ်းအက်ဥပဒေအရ ပြည့်သူ့အကျိုးငှာသိမ်းယူနိုင်သည်။

၁၀။ ရွှေးဖြစ် အကြောင်း သုတေသနကိစ္စား သက်ဝင်သော အရာဝတ္ထုများကို တွေ့ရှိခြင်း။

- (၁) မည်သူမဆို၊ ပုံမှန်မ ၈ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များအရ ခွင့်ပြုထားသော လုပ်ကိုင်မှုများကို ပြုလုပ်နေစဉ် အတွင်း၊ ရွှေးဖြစ် အကြောင်း သုတေသနကိစ္စားသက်ဝင်သော အရာဝတ္ထုကို တွေ့ရှိလျှင်၊ ယင်းသို့တွေ့ရှိကြောင်းကို၊ အချိန်မကြန့်ကြာစေသဲ၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတထဲ တိုင်ကြားရမည်။
- (၂) မည်သူမဆို၊ ပုံမှန်မခွဲ(၁)တွင် ဖော်ပြထားသော လုပ်ကိုင်မှုများမှာတစ်ပါး၊ အခြား လုပ်ကိုင်မှုများ ပြုလုပ်နေစဉ် အတွင်း ရွှေးဖြစ် အကြောင်း သုတေသန ကိစ္စား သက်ဝင်သောအရာဝတ္ထုကို တွေ့ရှိလျှင်၊ ထိုသို့တွေ့ရှိကြောင်းကို၊ တွေ့ရှိသော နေရာ၊ မည်သို့တွေ့ရှိရပုံ အကြောင်းစုံနှင့်တစ်ကွဲ၊ ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် သူထံသို့၊ အချိန်မကြန့်ကြာစေသဲ တိုင်ကြားရမည်။ ထိုပြင်နိုင်ငံတော်သမ္မတက စာဖွင့် နည်းလမ်းတကျ အာဏာလွှဲအပ်ထားသူတစ်ဦးဦးကာ အဆိုပါလုပ်ကိုင်မှုများကို ရပ်ဆိုင်းထားရန် ဆင့်ဆိုလျှင်၊ အဆိုပါ လုပ်ကိုင်မှုများကို ပြန်လည်ပြုလုပ်နိုင်သည်ဟု၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတက ကြေညာခြင်းမပြုသေးသမျှ၊ အဆိုပါလုပ်ကိုင်မှုများကို ရပ်ဆိုင်းထားရမည်။
- (၃) မည်သူမဆို၊ ဤပုံမှန်မပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်တစ်ခုခုကို သိလျက်နှင့် မလိုက်နာလျှင်၊ ခြောက်လထက်မပို့သောထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ ကျပ် ၅၀၀၀ အထိ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ စီရင်ခြင်း ခံရမည်။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ တော်လှန်ရေးအစိုးရက ကာကွယ်စောင့်ရွှောက်သော အဆောက်အအီများ

၁၁။ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ တော်လှန်ရေး အစိုးရက ကာကွယ်စောင့်ရွှောက်သော အဆောက်အအီများ။

- (၁) ဗျာန်ကြားရေးဝန်သည်၊ ရွှေးဟောင်းဝထ္ထပစ္စည်းတစ်ခုခုကို စောင့်ရွှောက်ထိမ်းသိမ်းရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် မပျက်စီးအောင် စီမံထားရှိရန် လိုအပ်သည်ဟူ၍လည်း ကောင်းရွှေးဟောင်းဝထ္ထပ်စုံတစ်ခုခုကို ပြည့်သူ့အကျိုးငှာ၊ စောင့်ရွှောက်ထိန်းသိမ်းသင့်သည် သို့တည်းမဟုတ် မပျက်စီးအောင် စီမံထားရှိသင့်သည်ဟူ၍လည်းကောင်း ယူဆလျှင်၊ အဆိုပါရွှေးဟောင်းဝထ္ထပစ္စည်းကို ပြည်ထောင်စုမြန်မာ

နိုင်ငံတော်လှန်ရေးအစိုးရကကာကွယ်စောင့်ရွှေ့က်သော အဆောက်အအီအဖြစ် ကြေညာရန် နိုင်ငံတော်သမ္မတထံ လျှောက်လွှာတင်သွင်းနိုင်သည်။

- (J) ညွှန်ကြားရေးဝန်က လျှောက်လွှာတင်သွင်းသည့်အခါ နိုင်ငံတော်သမ္မတသည်၊ အဆိုပါ ရွှေးဟောင်းဝဏ္ဏ၊ ပစ္စည်းကို၊ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်လှန်ရေး အစိုးရက ကာကွယ်စောင့်ရွှေ့က် သောအဆောက်အအီအဖြစ် အမိန့်ကြောစာဖြင့် ကြေညာနိုင်သည်။
- (K) ပုံးမခွဲ (J)အရ၊ အမိန့်ကြောစာစာ ထုတ်ပြန်သည့်အခါတိုင်း၊ ထိုအမိန့် ကြောစာစာတစ်စောင် ကို၊ အဆိုပါ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်လှန်ရေးအစိုးရက ကာကွယ်စောက်ရွှေ့က်သော အဆောက်အအီ၌၌သော်လည်းကောင်း၊ အဆိုပါ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်လှန်ရေး အစိုးရက ကာကွယ်စောင့်ရွှေ့က်သော အဆောက်အအီအနီးအနား၌၌သော်လည်းကောင်း၊ ထင်ရှားမြင်သာ သောနေရာတွင် စွဲကပ်ထားရမည်။ ထိုအမိန့်ကြောစာစာတွင်၊ အမိန့်ကြောစာစာစွဲကပ် သည့် နေ့ရက်မှစ၍ တစ်လအတွင်းရှုံးသော အမိန့်ကြောစာစာ ထုတ်ပြန်ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် ကန်ကွက်လွှာများကို၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတက စဉ်းစားမည့်အကြောင်း ဖော်ပြရမည်။
- (L) အဆိုပါ တစ်လကုန်ဆုံးသည့်အခါ နိုင်ငံတော်သမ္မတသည်၊ ကန်ကွက်လွှာများ ရရှိလျှင်၊ ထိုကန်ကွက်လွှာများကို စဉ်းစား၍ အမိန့်ကြောစာကို တည်ပြရမည်။
- (M) ဤပုံးမပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များတွင် မည်သို့ပင်ပါရှိစေကာမူ၊ ရွှေးဟောင်းအဆောက်အအီများ ထိန်းသိမ်းရေး အက်ဥပဒေ (The Ancient Monuments Preservation Act) အရ ညွှန်ကြားရေးဝန်ကစောင့်ရွှေ့က်ထိန်းသိမ်း၍ ပြပြင် ထားသောရွှေးဟောင်းအဆောက်အအီအား လုံးသည်၊ ဤပုံးမ အရ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်လှန်ရေး အစိုးရက ကာကွယ်စောင့်ရွှေ့က်သော အဆောက်အအီများ အဖြစ်ကြေညာပြီးဖြစ်သည် ဟု မှတ်ယူရမည်။
- (N) ဤပုံးမအရ ထုတ်ပြန်သော အမိန့်ကြောစာကို -

 - (က) နိုင်ငံတော်သမ္မတက မည်သည့်အခါတွင်မဆို ပယ်ဖျက်နိုင်သည်၊ ထိုပြင် -
 - (ခ) မပယ်ဖျက်သေးလျှင်၊ ယင်းသို့မပယ်ဖျက်သေးသမျှ ကာလပတ်လုံး၊ အဆိုပါ အမိန့်ကြောစာစာမှ၊ ငှင့်နှင့်သက်ဆိုင်သော ရွှေးဟောင်းဝဏ္ဏပစ္စည်းသည်၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာ နိုင်ငံတော်လှန်ရေးအစိုးရကကာကွယ်စောင့်ရွှေ့က်သော အဆောက်အအီဖြစ်ကြောင်း ခိုင်လုံးသော သက်သေခံအထောက်အထားဖြစ်ရမည်။
 - (ဂ) ဤပုံးမပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များတွင် မည်သို့ပင် ပါရှိစေကာမူ၊ ၁၈၈၆ ခုနှစ် မတိုင်စီကတည်ရှိနေသော ရွှေးဟောင်းအဆောက်အအီများကို၊ ဤပုံးမအရ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်လှန်ရေးအစိုးရက ကာကွယ်စောင့်ရွှေ့က်သော အဆောက်အအီများအဖြစ် ကြေညာပြီးဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

၁၂။ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်လှန်ရေးအစိုးရက ကာကွယ်စောင့်ရှောက်သော အဆောက်အအီနှင့် သက်ဆိုင်သော အခွင့်အရေးများကိုသိတည်းမဟုတ် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်လှန် ရေးအစိုးရ ကကာကွယ်စောင့်ရှောက်သော အဆောက်အအီထိန်းသိမ်းသူအဖြစ်ကိုရယူခြင်း။

(၁) နိုင်ငံတော်သမ္မတ၏ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် ညွှန်ကြားရေးဝန်သည် မည်သည့်ပြည်ထောင်စုမြန်မာ နိုင်ငံတော်လှန်ရေးအစိုးရက ကာကွယ် စောင့်ရှောက်သော အဆောက်အအီ ကိုမဆိုဝယ်ယူနိုင်သည်။ သို့တည်းမဟုတ် ငှားယူနိုင်သည်။

(၂) အလားတူခွင့်ပြုချက်ဖြင့် ညွှန်ကြားရေးဝန်သည် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်လှန်ရေး အစိုးရကကာကွယ်စောင့်ရှောက်သော အဆောက်အအီ တစ်ခုခုကိုလက်ဆောင်အဖြစ်၊ သို့တည်းမဟုတ်အမွှေပစ္စည်းအဖြစ် လက်ခံနိုင်သည်။

(၃) ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်လှန်ရေး အစိုးရကကာကွယ်စောင့်ရှောက်သော အဆောက်အအီတစ်ခုခု၏ပိုင်ရှင်သည်စာချုပ်ရေးသားချုပ်ဆို၍ ညွှန်ကြားရေးဝန်အား၊ အဆိုပါအဆောက်အအီ၏ထိန်းသိမ်းသူအဖြစ်ကို အပ်နှင့်နိုင်သည်။ ညွှန်ကြားရေးဝန်သည်၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတ၏ခွင့်ပြုချက်ဖြင့်ဆိုပါအဆောက်အအီ၏ ထိန်းသိမ်းသူအဖြစ်ကိုလက်ခံနိုင်သည်။

(၄) ပုဒ်မခွဲ(၃)အရပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်လှန်ရေးအစိုးရက ကာကွယ်စောင့်ရှောက်သော အဆောက်အအီ တစ်ခု၏ ထိန်းသိမ်းသူ အဖြစ်ကို၊ ညွှန်ကြားရေးဝန်ကလက်ခံပြီးသည့်အခါ ၁ ဤအက်ဥပဒေတွင်အတည်အလင်းပြုဌာန်းထားသည်မှတစ်ပါး၊ ပိုင်ရှင်မှာ ညွှန်ကြားရေးဝန်အား၊ အဆိုပါအဆောက်အအီ၏ထိန်းသိမ်းသူအဖြစ်ကို အပ်နှင့်နှင့်ခြင်းမပြုဘိုးသကဲ့သို့၊ အဆိုပါ အဆောက်အအီနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပိုင်ဆိုင်မှု၊ အခွင့်အရေး၊ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်နှင့် အကျိုးသက်ရောက်ခွင့် ရှိမြှို့ရမည်။

(၅) ပုဒ်မခွဲ(၃)အရ၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်လှန်ရေးအစိုးရက ကာကွယ်စောင့်ရှောက်သော အဆောက်အအီတစ်ခု၏ ထိန်းသိမ်းသူအဖြစ်ကို ညွှန်ကြားရေးဝန်ကလက်ခံပြီးသည့်အခါ ပုဒ်မ ၁၃ အရ၊ ချုပ်ဆိုသည့်သဘောတူစာချုပ်များနှင့် သက်ဆိုင်သော ဤအက်ဥပဒေပါ ပြုဌာန်းချက်များသည်၊ အဆိုပါ ပုဒ်မခွဲ အရချုပ်ဆိုသော စာချုပ်နှင့် သက်ဆိုင်ရမည်။

(၆) ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်လှန်ရေး အစိုးရက ကာကွယ်စောင့်ရှောက်သော အဆောက်အအီတစ်ခုခုမှာ၊ ပိုင်ရှင်မရှိလျှင်၊ ညွှန်ကြားရေးဝန်သည်၊ အဆိုပါ အဆောက်အအီ၏ ထိန်းသိမ်းသူအဖြစ် တာဝန်ယူနိုင်သည်။

၁၃။ ပြည်ထောင်စုမြန်မာ နိုင်ငံတော်လှန်ရေးအစိုးရက ကာကွယ်စောင့်ရှောက်သော အဆောက်အအီကို သဘောတူစာချုပ်ချုပ်ဆို၍ မပျက်စီးအောင် စီမံထားရှိခြင်း။

(၇) နိုင်ငံတော်သမ္မတ၏ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် ညွှန်ကြားရေးဝန်သည်၊ မည်သည့်ပြည်ထောင်စုမြန်မာ နိုင်ငံတော်လှန်ရေးအစိုးရက ကာကွယ်စောင့်ရှောက်သော အဆောက်အအီကို မဆို မပျက်စီး အောင် စီမံထားရှိရေးကိစ္စအလိုင်းငှားပိုင်ရှင်အား နိုင်ငံတော်သမ္မတနှင့် သဘောတူစာချုပ်ချုပ်ဆိုရန် အကြောင်းနှင့်သည်။

(j) နိုင်ငံတော်သမ္မတသည်၊ ထိုသဘောတူစာချုပ်တွင် ထည့်သွင်းရမည့် စည်းကမ်းချက် လများနှင့် လည်းကောင်း၊ ထိုသဘောတူ စာချုပ်အတိုင်း လိုက်နာဆောင်ရွက်စေ ခြင်းနှင့် လည်းကောင်း စပ်လျဉ်း၍ နည်းဥပဒေများပြုနိုင်သည်။

၁၄။ သဘောတူစာချုပ်အတိုင်း လိုက်နာဆောင်ရွက်စေခြင်း။

(o) ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်လုန်ရေးအစိုးရက ကာကွယ်စောင့်ရှုံးကော်သော အဆောက်အအေး တစ်ခုခု၏ပိုင်ရှင်သည်၊ သို့တည်းမဟုတ် အဆိုပါအဆောက်အဦး၌ ဝင်ရောက်နေထိုင်သူ သည် ပုံးမ ၁၃ အရ၊ အဆိုပါ အဆောက်အဦးကို မပျက်စီး အောင် စီမံထားရှိရန်အတွက် ချုပ်ဆိုထားသောသဘောတူစာချုပ်ပါ စည်းကမ်းချက် များနှင့် ဆန့်ကျင်လျက်၊ အဆိုပါ အဆောက်အဦးကို ဖုက်ဆီးရန်၊ ဆွဲပြောင်းရန်၊ ပြောင်းလဲရန်၊ အသွင်ပျက်စေရန်၊ သို့တည်းမဟုတ်ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်စေရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် အဆိုပါအဆောက်အဦးတည်ရာ ပြောပေါ်၍ သော်လည်းကောင်း၊ ထို့မြှု အနီးအနား၌ သော်လည်း ကောင်းအဆောက်အဦးဆောက်လုပ်ရန် ရည်ရွယ်သည်ဟု ညွှန်ကြားရေးဝန်က ထင်မြင် လျှင်၊ ညွှန်ကြား ရေးဝန်သည်၊ ထိုသို့ သဘောတူစာချုပ်နှင့် ဆန့်ကျင်သောပြုလုပ်မှုများကိုတားမြစ်သည့်အမိန့်ထုတ်ဆင့် နိုင်သည်။

(j) ပုံးမ ၁၃ အရ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်လုန်ရေးအစိုးရက ကာကွယ်စောင့်ရှုံးကော်သော အဆောက်အဦးကို ပျက်စီး အောင် စီမံထားရှိရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြုပြင်ထားရှိရန် သဘောတူ စာချုပ်အတိုင်း လိုက်နာဆောင်ရွက်ရမည့်ပိုင်ရှင်သည်၊ သို့တည်းမဟုတ် အဆိုပါ အဗြားသူ တစ်ဦး ဦးသည်၊ ထို့အဆောက်အဦးကို ပျက်စီးအောင် စီမံထားရှိရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြုပြင်ထားရှိရန်အတွက် လိုအပ်သည်ဟု ညွှန်ကြား ရေးဝန်က ယဉ်ဆသောပြုလုပ်မှုတစ်ခုခုကို ပြုရန် ပြင်းဆိုလှုင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အဆိုပါ ပြုလုပ်မှု တစ်ခုခုကို ညွှန်ကြား ရေးဝန်ကသတ်မှတ်ထားသည် သင့်လျော်သောအချိန်အတွင်းပြုရန်ဝတ္ထရားပျက်ကွက်လျှင်၊ ညွှန်ကြားရေးဝန်သည်၊ အဆိုပါ ပြုလုပ်မှုကိုပြုရန် ပည်သူအား မဆိုစာဖြင့်အာကာလွှာအပ်နိုင်သည်။ အဆိုပါ ပြုလုပ်မှုအတွက် ကုန်ကျစရိတ်ကိုသို့တည်းမဟုတ် သဘောတူစာချုပ်အရ ပိုင်ရှင် ကျခံရ ပည့်ကုန်ကျစရိတ် တစ်စီတ် တစ်စီတ်သကို ပိုင်ရှင်ထံမှ ပြောနိုင်တော် မပြောကျနိုင် ကဲ့သို့ အရတောင်းခံ နိုင်သည်။

(k) ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်လုန်ရေးအစိုးရက ကာကွယ်စောင့်ရှုံးကော်သော အဆောက်အဦးကို ပျက်စီးအောင် စီမံထားရှိရန်အတွက်၊ ပုံးမ ၁၃အရ သဘောတူစာချုပ် ချုပ်ဆိုနိုင်ခွင့် ရှိသော ပိုင်ရှင်သည်၊ သို့တည်းမဟုတ် အဗြားသူတစ်ဦး ဦးသည် အဆိုပါ သဘောတူစာချုပ်ကို ချုပ်ဆိုရန် ပြင်းဆိုလှုင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပျက်ကွက်လျှင်၊ ညွှန်ကြားရေးဝန်သည်၊ သဘောတူစာချုပ်ပါ စည်းကမ်းချက် များနှင့် ဆန့်ကျင်ပြင်းအတွက် ပုံးမခွဲ(J) တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် အတိုင်း အရေးယူနိုင်သည်။

(l) တစ်ဦးတစ်ယောက်သောသူသည်၊ ဤပုံးမအရ ထုတ်ဆင့်သော အမိန့်ကြားနှင့်နာလျှင်နိုင်ငံတော်သမ္မတထံအယူခံဝင်နိုင်သည်။ နိုင်ငံတော်သမ္မတသည်၊ ထိုအပိုင်းကို ပယ်ဖုက်နိုင်သည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြောင်းလဲနိုင်သည်။

၁၅။ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်လှန်ရေးအစိုးရက ကာကွယ်စောင့်ရွှေ့က်သော အဆောက်အဦးများကို ပြုပြင်ထားရှိခြင်း။

- (၁) ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ တော်လှန်ရေးအစိုးရက ကာကွယ်စောင့်ရွှေ့က်သော အဆောက်အဦးများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ နိုင်ငံတော် သမ္မတက သိမ်းယူခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ ဝယ်ယူ ခြင်းဖြင့် ဖြစ်စေ သဘောတူစာချုပ် ဖြင့်ဖြစ်စေ အခြားနည်းဖြင့်ဖြစ်စေ အခွင့်အရေးများ ရယူထားလျှင်၊ ထိုအဆောက်အဦး အသီးသီးကိုညွှန်ကြားရေးဝန်က ပြုပြင်ထားရှိရမည်။
- (၂) ပုံစံမ ၁၂ အရ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်လှန်ရေးအစိုးရက ကာကွယ်စောင့်ရွှေ့က်သော အဆောက်အဦးတစ်ခုခု၏ထိန်းသိမ်းသုအဖြစ်ကို ညွှန်ကြားရေးဝန်က လက်ခံပြီးသည့်အခါ အဆိုပါ အဆောက်အဦးကို ပြုပြင်ထားရှိရန် အလိုင်းလည်း ကောင်း၊ အဆိုပါ အဆောက်အဦးကို ကြည့်ရှုစစ်ဆေးရန်၊ အဆိုပါအဆောက်အဦးကိုပြုပြင်ထားရှိရေးအတွက် လိုအပ်သည်ဟု၊ သို့တည်းမဟုတ် ရှိသင့်သည် ဟုအညွှန်ကြားရေးဝန် ယူဆသော ပစ္စည်းများ သယ်ယူရန်နှင့် ထိုသို့ပြုပြင် ထားရှိရေး အတွက် လိုအပ်သည်ဟု၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြုသင့် သည်ဟုညွှန်ကြားရေးဝန်ယူဆသောပြုလုပ်မှုများကို ပြုရန်အလိုင်းလည်းကောင်း၊ ညွှန်ကြားရေးဝန် ကိုယ်တိုင်နှင့် ငင်း၏ကိုယ်စားလှယ်များ၊ လက်အောက်အမှုထပ်များ၊ အလုပ်သမားများသည်၊ အဆိုပါ အဆောက်အဦး သို့သင့်လျှော်သည့်အချိန်အခါ အတိုင်း၊ ဝင်ရောက်နိုင်ရမည်။

၁၆။ စေတနာအလျှောက်ထောက်ပံ့ လျှိုဒိန်းသော ငွေများ။

- (၁) ညွှန်ကြားရေးဝန်သည်၊ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်လှန်ရေးအစိုးရက ကာကွယ်စောင့်ရွှေ့က်သောအဆောက်အဦးကို ပြုပြင်ထားရှိရန် ကုန်ကျေမည့် စရိတ်အတွက်၊ စေတနာအလျှောက်ထောက်ပံ့ လျှိုဒိန်းသည့်ငွေများကို လက်ခံနိုင်သည့်ပြင်၊ ထိုသို့လက်ခံရရှိသော ငွေများကို စီမံခြင်း၊ သုံးစွဲခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အမိန့်များကိုလည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

၉၇။ ၁၀၂ပြုကိုးကွယ်ရာနေရာကို အလွှာအသုံးပြုခြင်း၊ ညစ်ညမ်းစေခြင်း၊ မရရှိမသေပြုခြင်းတို့မှ ကာကွယ်ခြင်း။

- (၁) ဤအက်ဥပဒေအရနိုင်ငံတော်သမ္မတက ပြုပြင်ထားရှိသောဝတ်ပြုကိုးကွယ်ရာနေရာကို သို့တည်းမဟုတ်ဘူရားပုထိုးကိုင်းတို့နှင့် မလျှော်သောကိစ္စများအတွက် အသုံးပြုရ။
- (၂) ပုံစံမ ၁၂ အရ၊ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်လှန်ရေးအစိုးရက ကာကွယ်စောင့်ရွှေ့က်သောအဆောက်အဦးတစ်ခုခုကို ညွှန်ကြားရေး ဝန်ကောင်းယူပြီးနောက်၊ သို့တည်းမဟုတ် ငှားယူပြီးနောက်သော်လည်းကောင်း၊ လက်ဆောင်အဖြစ်၊

သို့တည်းမဟုတ် အမွှာပစ္စည်းအဖြစ် လက်ခံ ပြီးနောက်သော်လည်းကောင်းအဆိုပါ ပုဂ္ဂိုလ်မအရထိအဆောက်အဦ၏ ၏ထိန်းသိမ်းသူအဖြစ်လက်ခံပြီးနောက် သော်လည်းကောင်းအဆိုပါအဆောက်အဦ၏ကိုသို့တည်းမဟုတ်အဆိုပါအဆောက်အဦ၏ တစ်စိတ်တစ်ဒေသကို မည်သည့်လူများစုကမဆို ဝတ်ပြုကိုးကွယ်ရန် ကိစ္စများအတွက် အချိန်ကာလမျှန်မျှန် အသံးပြုနေလျှင် ညွှန်ကြားရေးဝန်သည်၊ အဆိုပါအဆောက်အဦ၏ကိုသို့တည်းမဟုတ် အဆိုပါ အဆောက်အဦ၏တစ်စိတ်တစ်ဒေသကို ညွှန်ညွှဲးစေခြင်းနှင့်မရှိမသေပြုလုပ်ခြင်းမှ ကာကွယ်ရန်၊ အောက်ပါအတိုင်းနည်းလမ်းတကျ စီမံဆောင်ရွက်ရမည်။

- (က) အဆိုပါအဆောက်အဦ၏ကိုသို့တည်းမဟုတ် အဆိုပါအဆောက်အဦ၏ တစ်စိတ်တစ်ဒေသကိုဘာသာရေးနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ကြီးကြပ်အုပ်ချုပ်ရသူ၏ သဘောတူညီချက် ဖြင့် သတ်မှတ်ထားသော စည်းကမ်းချက် များနှင့်အညီမှတ်ပါး၊ အဆိုပါ အဆောက်အဦ၏ကိုသို့တည်းမဟုတ် အဆောက်အဦ၏ တစ်စိတ်တစ်ဒေသကိုအသံးပြု နေသော လူများစု၏ ဘာသာရေး၊ စလေ့ထုံးစာရွက်ခွင့် မရှိသူတစ်ဦးဦးအား အဆိုပါအဆောက်အဦ၏သို့ သို့တည်းမဟုတ်အဆိုပါ အဆောက်အဦ၏တစ်စိတ်တစ်ဒေသသို့ ဝင်ရောက်ခြင်းမှ တားမြစ်ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ်
- (ခ) ဤကိစ္စအလိုင်းနှာလိုအပ်သည်ဟုရှင်းကထင်မြှင်သည့်အတိုင်းအခြားနည်းအရေးယူဆောင်ရွက်ခြင်း။

၁၈။ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်လှန်ရေးအစိုးရက ကာကွယ်စောင့်ရွှေ့ကိုသော အဆောက်အဦ၏များနှင့်သက်ဆိုင်သည့်အခွင့်အရေးများကိုပြန်လည်ပေးအပ်ခြင်း။

နိုင်ငံတော်သမ္မတ၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့်၊ ညွှန်ကြားရေးဝန်သည် -

- (က) ဤအက်ဥပဒေအရ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်လှန်ရေးအစိုးရ ကာကွယ်စောင့်ရွှေ့ကိုသောအဆောက်အဦ၏တစ်ခုခုကို၊ ပိုင်ရှင်က ရောင်းချွှင်းကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ ငါးရောင်းခြင်း ကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ သောတစ်းစာဖြင့် ပေးခြင်းကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ ရယ်ထားပြီး ဖြစ်သော အခွင့်အရေးများကိုပြန်လည်ပေးအပ်လိုသူင်း အဆိုပါအခွင့်အရေးများမရယူခဲ့ပါက၊ ပိုင်ရှင်ဖြစ်နော်းမည့်သူအားပြန်လည်ပေးအပ်နိုင်သည်။
- (ခ) ဤအက်ဥပဒေအရ လက်ခံထားသည့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်လှန်ရေးအစိုးရက ကာကွယ်စောင့်ရွှေ့ကိုသော အဆောက်အဦ၏တစ်ခုခု၏ ထိန်းသိမ်းသူအဖြစ်ကို ပြန်လည်ပေးအပ်နိုင်သည်။

၁၉။ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်လှန်ရေးအစိုးရက ကာကွယ်စောင့်ရွှေ့ကိုသော အဆောက်အဦ၏များသို့ဝင်ရောက်နိုင်သည့်အခွင့်အရေး။

- (က) နိုင်ငံတော်သမ္မတက ပြုလုပ်သည့်နည်းဥပဒေများနှင့် မဆန်ကျင်စော့၊ ပြည်သူတို့မှာ ဤအက်ဥပဒေအရနိုင်ငံတော်သမ္မတ ပြုပြင်ထားရှိသော မည်သည့် ပြည်ထောင်

စုမြန်မာနိုင်ငံတော်လှန်ရေးအစိုးရက ကာကွယ်စောင့်ရွှေ့ကျော်သောအဆောက်အဦး
သို့မဆို၊ ဝင်ရောက်နိုင်သည့် အခွင့်အရေးရှိရမည်။

- (J) မည်သူမဆို၊ ပုံးပွဲ(၁)အရ ပြုသည့်နည်းညပအောင်ချုပ်စီမံချက်ကျူးလွှာ
သွေ့၏ တစ်လထက်မပို့သောထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ကျော်သုံးရာထိငွေဒဏ်ဖြစ်စေ
ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ စီရင်ခြင်းခံရမည်။

၂၀။ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်လှန်ရေး အစိုးရက ကာကွယ်စောင့်ရွှေ့ကျော်သော အဆောက်
အဦးများပြုပြင်မှုနှင့်အနီးအနားတွင်အဆောက်အဦးသစ်ဆောက်လုပ်မှုကိုတားမြစ်ခြင်း။

- (o) မည်သူမဆို၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်လှန်ရေးအစိုးရ၏ခွင့်ပြုချက်မရရှိဘဲ၊
ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်လှန်ရေး အစိုးရက ကာကွယ်စောင့်ရွှေ့ကျော်သော
အဆောက်အဦး၏ ဥပစာအတွင်းမှာ ဖြစ်စေအနီးအနားသွေ့ဖြစ်စေ၊ အဆောက်အဦး
သစ်မဆောက်လုပ်ရ၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုအဆောက်အဦးကို မပြုပြင်ရ။

- (J) မည်သူမဆို ဤပုံးပွဲပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို ကျူးလွှန်လျှင် သုံးလထက်မပို့သော အလုပ်
ကြော်းနှင့် ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ကျော်တစ်ထောင် ထိုငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်
ရပ်လုံးဖြစ်စေ၊ စီရင်ခြင်းခံရမည့် ပြင်၊ထိုသို့၊ ကျူးလွှန်ခြင်းကြောင့် ထိုအဆောက်
အဦးပျက်စီးလျှင်၊ ပျက်စီးသည့် တန်ဘိုးအတွက် လျှော့ကြေးကိုလည်း ပေးရမည်။

- (r) ပုံးပွဲ(၁) ပါပြဋ္ဌာန်းချက်များကိုဆန်၊ကျင်၍ သူတစ်ဦးဦးဆောက်လုပ်ထားသော
မည်သည့်အဆောက်အဦးကိုမဆို သီးခြားဖော်ပြထားသည့်ကာလအပိုင်းအခြား
အတွင်းရွှေ့ပြောင်းရန် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်လှန်ရေးအစိုးရသည် အမိန့်
ဖြင့် ညွှန်ကြား နိုင်သည်။ ထိုသူက အဆိုပါ အမိန့်ကို လိုက်နာရန်ပြင်းဆိုလျှင်၊ သို့
တည်းမဟုတ် ပျက်ကွက်လျှင်၊ ပက်လိတ်တော် အရာရှိ သည်၊ အဆိုပါ အဆောက်
အဦးကိုရွှေ့ပြောင်းစေနိုင်သည်။ထိုသို့၊ ရွှေ့ပြောင်းရာတွင် ကုန်ကျသည့်စရိတ်ကို
ထိုသူက ပေးဆောင်ရမည်။

၂၁။ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်လှန်ရေးအစိုးရက ကာကွယ်စောင့်ရွှေ့ကျော်သော အဆောက်အဦး၏
ပတ်ဝန်းကျင် အနီးအနားတွင် ခွင့်ပြုချက်မရရှိပဲပေါ်သွေ့ဖော်စီးသည်တို့ကိုမပြုလုပ်ရခြင်း။

- (o) မည်သူမဆို ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်လှန်ရေးအစိုးရ၏ခွင့်ပြုချက်မရရှိဘဲ၊
ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်လှန်ရေး အစိုးရက ကာကွယ်စောင့်ရွှေ့ကျော်သော
အဆောက်အဦး၏ ပတ်ဝန်းကျင် အနီးအနားတွင် ပါတ်သွေ့တူးဖော်မှု၊ ရေနံပါတ်
တူးဖော်မှု၊ ကျော်တူးမှု၊ သို့တည်းမဟုတ် မြေတူးမှုမပြုလုပ်ရ။ထိုပြင် ထိုအ
ဆောက်အဦး၏ပတ်ဝန်းကျင်တွင် တူးဖော်ရာ၌ အသုံးပြုသော ယမ်းအမျိုးအစား နှင့်
အချိန်အတွယ်အလိုက်၊ အန္တရာယ်သင့်စေနိုင်သည့် အကွာအဝေးအတွင်း၊ ဖောက်ခွဲ
မှုကိုမပြုလုပ်ရ။

ခြင်းချက်။ ။ သို့ရာတွင် ဤပုံးပွဲပါ မည်သည့်ပြဋ္ဌာန်းချက်ကမှာ ထိုအဆောက်အဦး၏ ပတ်ဝန်းကျင်
အနီးအနားတွင်လယ်ယာစို့ကိုပျိုးရေး လုပ်ကိုင်ရေးကိစ္စအလို့ငှားမြေတူး ခြင်းကို တားမြစ်သည်ဟု
မမှတ်ယူရ။

(J) မည်သူမဆို ဤပုဒ်ပရါ ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို ကျူးလွန်လျှင် သုံးလထက်မနည်း ခြောက်လ ထက်မပို့သောအလုပ်ကြမ်းနှင့်ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ ကျပ်သုံးထောင်ထိ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ၊ စီရင်ခြင်းခံရပည့်ပြင် ထိုသို့ကျူးလွန်ခြင်းကြောင့် ထိုအ ဆောက်အအေး ပျက်စီးလျင်ပျက်စီးသည့် တန်ဘိုးအတွက်လျှော်ကြေးကိုလည်း ပေးရ မည်။

၂၂။ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်လှန်ရေးအစီးရက ကာကွယ်စောင့်ရွှောက်သော အဆောက်အအေးများ အနီးအနားတွင်လေယာဉ်ပုံသန်းခြင်းကို ကြိုးကြပ်အုပ်ချုပ်နိုင်သည့် နိုင်ငံတော်သမွတ်၏ အာကာ။

(o) နိုင်ငံတော်သမွတ်သည် ရွှေးဟောင်းဝထ္ထပစွဲည်းတစ်ခုခုစောင့်ရွှောက်ထိန်းသိမ်းရေး အတွက် ထိုရွှေးဟောင်းဝထ္ထပစွဲည်း၏ ပတ်ဝန်းကျင်အနီးအနား၌ လေယာဉ်ပုံသန်း ခြင်းကို စည်းမှုပို့သတ်မှတ်သင့်သည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ချုပ်ချုပ်သင့်သည်ဟု ထင် မြင်လျှင် အမိန့်ကြော်ပြောစာဖြင့် ဤကိစ္စအလို့ငှာသင့်လျှော်သော နည်းဥပဒေများ ပြုနိုင်သည်။

(j) မည်သူမဆို၊ ပုဒ်မခွဲ (o) အရ ပြုသည့်နည်းဥပဒေတစ်ခုခုကို ဖောက်ဖျက် ကျူးလွန် လျှင်၊ သုံးလထက်မပို့သော ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ ကျပ်တစ်ထောင်ထိငွေဒဏ်ဖြစ်စေ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ စီရင်ခြင်းခံရပည့်။

၂၃။ ပြစ်ဒဏ်များ။

(o) မည်သူမဆို ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်လှန်ရေးအစီးရက ကာကွယ်စောင့်ရွှောက် ထားသောအဆောက်အအေးတစ်ခုခုကို သော်လည်းကောင်း၊ ထိုအဆောက်အအေး၏ဥပစာအတွင်းရွှေးဟောင်း ပစ္စည်းတစ်ခုခုကို သော်လည်းကောင်း၊ ပုဒ်မ ရ (e) အရ ညွှန်ကြား ရေးဝန်က ထိန်းသိမ်းသူအဖြစ် တာဝန်ယူ ဤပြုပြင်ထားရှုသော ရွှေးဟောင်းဝထ္ထပစွဲည်း တစ်ခုခုကိုသော်လည်းကောင်း၊ တမင်ဖျက်သီးလျှင် သို့တည်းမဟုတ် ရွှေးပြောင်းလျှင်သို့တည်းမဟုတ် ထိခိုက်ချို့ယွင်းစေလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြောင်းလဲလျှင်သို့တည်းမဟုတ် အသွင်ပျက်စေလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် သေးအန္တရာယ်ဖြစ်စေလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် တူးဖော်လျှင် ခြောက်လ ထက်မနည်း၊ သုံးနှစ်ထက် မပို့သောအလုပ်ကြမ်းနှင့် ထောင်ဒဏ်စီ ရင်ခြင်းခံရပည့်ပြင်၊ ကျပ်ငါးရာထက်မနည်း၊ ကျပ်ငါးထောင် ထက်မများသော ငွေဒဏ်လည်း စီရင်ခြင်းခံရပည့်။

(j) မည်သူမဆို၊ တရားဥပဒေနှင့်အညီ အပ်နှင့်ထားသော အခွင့်အာကာဟရှိဘဲ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်လှန်ရေးအစီးရက ကာကွယ်စောင့်ရွှောက်သော အဆောက်အအေး ဖြစ်ကြောင့်၊ ဖော်ပြထားသော ကြော်ပြောစာ အမှုတ်အသား သို့တည်းမဟုတ် အထိမ်းအမှုတ်ကိုဖြစ်စေ၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်လှန်ရေးအစီးရက ကာကွယ်စော်ရွှောက်သော အဆောက်အအေးကို ပြုပြင်ထားရှုရန် အတွက် စိုက်ထူးထားသော၊ သို့တည်းမဟုတ်ပြုလုပ်ထားသော ဝင်းကာအရုံ၊ အဖုံးအအုပ်၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားအရာဝထ္ထပါကိုဖြစ်စေ၊ ဖျက်သီးလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အသွင်ပျက်စေလျှင်သို့တည်းမဟုတ် ပြောင်းလဲလျှင်သို့တည်းမဟုတ် ဖယ်ရှားလျှင်၊

တစ်လထက်မပိုသော ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ကျုပ်သုံးရာထိငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊
ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ စီရင်ခြင်းခံရပည့်။

အရပ်ရပ်ဆိုင်ရာ ပြဋ္ဌာန်းချက်များ။

၂၄။ ကာလတန်ဘိုး သို့တည်းမဟုတ် လျှော်ကြေးပြတ်ဆိုခြင်း။

ဤအက်ဥပဒေအရ ကာလတန်ဘိုးဖြင့် ပစ္စည်းတစ်ခုခုဝယ်ယူနိုင်သည့် အာဏာကို သုံးစွဲလျက် နှင့်တော်သမွှတက ဝယ်ယူသည့် ပစ္စည်း၏ကာလတန်ဘိုးနှင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဤအက်ဥပဒေအရ ဆောင်ရွက်သည့်ကိစ္စတော်ခုခုအတွက်နှင့်တော်သမွှတက ပေးရမည့် လျှော်ကြေးနှင့်သော်လည်းကောင်း စပ်လျဉ်း၍ အပြင်းများလျှင်အဆိုပါကာလတန်ဖိုးနှင့်လျှော်ကြေးကိုပြောသိမ်းအက်ဥပဒေတွင်ပြဋ္ဌာန်းထား သောနည်းလမ်းများအတိုင်းလိုက်နာနှင့်သမျှလိုက်နာ၍ ဆုံးဖြတ်ရပည့်။

ခြင်းချက်။ ၁။ သို့ရာတွင် မြော်သိမ်းအက်ဥပဒေအရ စုံစမ်းသောအခါ၊ ကော်လိတ်တော်အရာရှိသည်၊ ရာပြတ် လူကြီးနှစ်ဦး၏အကူအညီကို ရယ်ရမည်။ထိုရာပြတ်လူကြီးများအနက် တစ်ဦးမှာ ညွှန်ကြားရေး ဝန်ရွေးချယ်သူ့ဖြစ်၍၊ ကျိုန်တစ်ဦးမှာ ပိုင်ရှင်ရွေးချယ်သည့် အရည်အချင်းပြည့်စုံသူသော်လည်းကောင်း၊ ဤကိစ္စအလိုင့်၊ ကော်လိတ်တော်အရာရှိသတ်မှတ်ထားသောအချိန်ကာလအတွင်း ပိုင်ရှင်ကရာပြတ် လူကြီး ရွေးချယ်ရန်ပျက်ကွက်လျှင် ကော်လိတ်တော်အရာရှိ ရွေးချယ်သူ သော်လည်းကောင်း ဖြစ်ရ မည်။

၂၅။ နည်းဥပဒေများပြုနိုင်သည့်အာဏာများ။

နှင့်တော်သမွှတသည်၊ အောက်ပါကိစ္စများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ နည်းဥပဒေများပြုနိုင်သည်။

(က) ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ၏အခွန်တော်ငွေများမှ လုံးဝဖြစ်စေ၊ တစ်စီတ်တစ် ဒေသဖြစ်စေ အကုန်အကျော်၍ ပြုပြင်ထားရှိသော ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ တော်လှန်ရေးအစိုးရက ကာကွယ် စောင့်ရွှောက်သော အဆောက်အအုံများနှင့် ပြတိက်များသို့ ပြည်သူတို့ဝင်ရောက်ခွင့်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ စည်းမျဉ်းသတ်မှတ်ရန်နှင့် ဝင်ကြေးသတ်မှတ်ရန်ကိစ္စ။

(ခ) အဆိုပါ အဆောက်အအုံများကိုသော်လည်းကောင်း၊ အဆိုပါပြတိကိုများတွင် ပြသထား သော ပစ္စည်း များကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပါတ်ပုံရှိက်ခြင်းကူးယူခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ပုံးကြော်လုပ်ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ စည်းမျဉ်းသတ်မှတ်ရန်ကိစ္စနှင့် ထိုပြုလုပ်မှုများကို ချုပ်ချယ် ရန်၊ သို့တည်းမဟုတ်တားမြစ်ရန်ကိစ္စ။

(က) ယေဘုယျအားဖြင့် ဤအက်ဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်တစ်ခုခုကို ဆောင်ရွက်ရန်ကိစ္စ။
၂၆။ အာဏာသုံးစွဲဆောင်ရွက်သူများအား ဟန့်တားခြင်း။

မည်သူမဆို ဤအက်ဥပဒေဖြင့် အပ်နှင့်ထားသည့် အာဏာများသုံးစွဲနေသူတစ်ဦးဦးကို၊ သို့
တည်းမဟုတ် ဤအက်ဥပဒေဖြင့် ချထားပေးသည့်တာဝန်ပြုရားများဆောင်ရွက်နေသူတစ်ဦးဦးကို
တမင်ဟန့်တားလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် တားဆီး လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် နှောင့်နှေးကြန်ကြောစေလျှင်
တစ်လထ်မပို့သောထောင်ခက်ဖြစ်စေ၊ ကျပ်သုံးရာ ထိနေ့ခက်ဖြစ်စေ၊ ဒက်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ
စီရင်ခြင်းခံရမည်။

၂၇။ တရားစွဲဆိုခြင်းကိုတားမြစ်ခြင်း။

ဤအက်ဥပဒေနှင့် အညီသော်လည်းကောင်း၊ ဤအက်ဥပဒေအရပြုသည့် သို့တည်း မဟုတ်
ထုတ်ဆင်သည့်နည်းဥပဒေ၊ ညွှန်ကြား ချက်အမိန့်တစ်ခုခုနှင့်အညီသော် လည်းကောင်း၊ သဘောရှိးဖြင့်
ဆောင်ရွက်သည့်၊ သို့တည်းမဟုတ်ဆောင်ရွက်ရန် ကြောယ်သည့် ကိစ္စ တစ်ခုခု အတွက် မည်သူကိုမျှ
တရားမမှုဖြစ်စေ၊ ရာဇ်တ်မှုဖြစ်စေ၊ အခြားတရား မှုခင်းဖြစ်စေ မစွဲဆိုရာ။

၂၈။ ရုပ်သိမ်းခြင်း။

ရွှေးဟောင်းအဆောက်အအီးများ ထိန်းသိမ်းရေး အက်ဥပဒေ (The Ancient Monuments
Preservation Act) ကို ဤအက်ဥပဒေဖြင့်ရုပ်သိမ်းလိုက်သည်။

ACT